

Երևանում են զսնվում ամերիկյան սարքեր համալսարանների մի խումբ հայ եւ ոչ հայ ուսանողներ, որոնք եկել են հայերեն սովորելու: Դա ամերիկյան Աճ Արքոս Բաղադի Միջին դասի համալսարանի հայերենի ամառային ինստիտուտն է, որը հիմնվել է 5 տարի առաջ: 1987 թվականին Հայկական Բարեգործական ընդհանուր միության նախագահ Ալեք Մանուկյանի նախաձեռնությամբ Միջին դասի համալսարանում բացվեց Մարի Մանուկյանի անվան հայագիտական ամբիոն, որի վարիչն է Գեորգ Բարդախյանը: Հիմա էլ հայերենի ամառային ինստիտուտը ֆինանսական օժանդակություն է ստանում ՀԲԸՄ-ից: Անցկացնում են արեւմտահայերենի ու

նրանցից բացառելով այստեղից մեկնում են քաղաքացիական փոխված, նոր ժամանակակից տեղում, տղամարդկանց մտնելով մտնողական արտադրության հայ ժողովրդին, ճանաչելով նրա հյուրասիրությունը: Նրան վերահասու են լինում ֆառաբանական իրավիճակին: Մեր նրաբանը նաեւ, այստեղ կոչված սփյուռքը հայերենի հն վաղի սերտացնելն է:

Որոշեալ ՄՈՐԻԱ, Աճ Արքոս Բաղադի Միջին դասի համալսարանի հայագիտական ամբիոնի աստիճան:

Առաջին անգամ հայերու ծանոթացած են Կրասնոդարի մեջ, ուր մի քանի տարի առաջ կուսակցի, բայց սիրեցի անոնց: Այժմ կու-

«Որոշեալ երեխաներս խոսեն հայերեն»

սուցման արագացված կուրսեր: Այս տարի ուսանողների համար ստեղծվել են ավելի լայն հնարավորություններ: Նրանք ունեն լինող զոնոնային կարիքներ, որի ճիշտիկական հրահարավորությունները դարձի վերջին խոսակ են, նուրբեզական «Տասներեզ» ֆիրմայի ամենավերջին մտղելը:

Հայերենի ամառային ինստիտուտը Երևանում է լինելու մտավորադաս երկու ամիս: Ուսանողները 19-ն են, իրենց դասատուներ Հասմիկ Թաւադյանի, Գեորգանուս Բայրամյանի եւ խմբի ղեկավար Գեորգ Բարդախյանի հետ:

Նրանցից բացառելով լեզուաբանական օգնություն հնարավորություն չունենալով սովորել հայերեն, արդեն գիտակցության գալով գրում են, որ բայց կարեւոր է մայրենի լեզվի իմացությունը: Նրանց բոլորի հիմնական նրաբանը մեկն է. «Որոշեալ կարողանամ խոսել, գրել եւ կարդալ հայերեն: Որոշեալ երեխաներս խոսեն հայերեն»:

Գեորգ ԲԱՐԴԱԽՅԱՆ, Միջին դասի համալսարանի հայագիտական ամբիոնի վարիչ:

Հայաստանում դասերն անցկացնելն ունի այն նրաբանը, որոշեալ ուսանողները մոտիկից ծանոթանան երկրին, ժողովրդին, մշակույթին եւ ժամանակակից, չնայած մեծ տվորեցնում են արեւմտահայերեն, նայինսկ ուսանողների համար մի տեսակ զարմանալի եւ դժվար է, երբ նրանք փողոցում լքիվ ուրիշ լեզու են լսում: Համազործակցում ենք Երևանի համալսարանի հետ: Առայժմ գալիս ենք մեր մասնագետներով, սակայն, երբ ընդլայնենք ինստիտուտը, այն ժամանակ կարիք կզգանք նաեւ համալսարանի մասնագետների: Ուզում ենք հետագայում արեւմտահայերենի հետ մեկտեղ սովորեցնել նաեւ արեւելահայերեն, գրականություն, ժամանակակից: Լուրջ ուսանողներ են. ժամանակակից, լեզվաբաններ, գրականագետներ եւ այլն: Մինչեւ այժմ ունեցել ենք հարյուր ուսանող, որոնցից բացառելով քաղաքացիական լրջորեն զբաղվում են հայերենով, ունենք իրենց դրական աստիճանով գրում են հայերեն նյութերով: Ուսուցման երկու մակարդակ կա. սկսնակներն են որոշ չափով հայերեն իմացողները: Սովորեցնում ենք գրել, կարդալ եւ խոսել: Դասընթացներն այստեղ ավարտելուց հետո, նրանք այնուհետեւ բարձրագույն են ինժեներություն ուսումնասիրել: Ունենք ցանկություն են հայտնում հաջող տարիներն նույնպես գալու: Քանի որ հայերենի մեր ամառային ինստիտուտը մաս է կազմում Միջին դասի համալսարանի, այս դասընթացներն ավարտելուց հետո ուսանողներն ստանում են 8 ուսումնական միավոր, որն Ամերիկայում քաղաքացիական քաղաքացիական է: Վստահ կարող ենք ասել, որ

սումնասիրեն 19-րդ դարու հայոց ժամանակակից: Հայերեն կ'սովորեն, որոշեալ կարեւորագույն օգնելու հայկական արդյունքներն, լեզուն այլ բայց սիրած են: Հայաստան եկած են աստիճան անգամ ըլլալով, բայց սիրեցի ժողովուրդը՝ ազնիվ եւ հյուրասիր: Կ'կարծենք բե կարեւոր է դասընթացներում Հայաստանի մեջ հետեւիլը, բեւ համալս կ'փոխենք արեւելահայերենը ու արեւմտահայերենը: Մինչեւ Հայաստան գալս կ'կարծենք բե հոս բայց ժամանակ խոսին ֆառաբանականներն, ֆանի որ ծանր է վիճակը եւ Արցախի, եւ սահմանամերձ բրջաններում մեջ: Մակայն կարծես բե հոս ինչ մտախոհություն կա Արցախի մասին:

Սոֆիա ԱՆՈՒԵԼՅԱՆ-ՔՈՒՅԻԱՐԵՍ, Տիգրիդայի Սենթ Փիքսթրադի Ինքնի դասախոս:

Հայերենին ծանոթացա աստիճան անգամ անցյալ տարի: Մեր ընտանիքը քաղաքացիական է, սակայն ծնողներս կ'կարծենք, բե հայերենը կարեւոր չէ: Իմ աստիճան ֆառաբան մեջ բայց հայեր չկան, սակայն կ'ուզեմք փոքրիկ դրդուր քանակ, ուր բերես եւ այլ դասավանդեն: Ամուսնալու հույս է, ունիմ երեք աղջիկ, որոնք կ'ուզեն հայերեն սովորել եւ հայ գրականությունը ընթերցել հայերենով:

Դանի ԱՅՈՒՐ, Չիկագոյի համալսարանի չիկագոյան աստիճան:

Կուսումնասիրեն Միջին Արեւելի միջին դարերու ժամանակակից: Ուսի որոշած են հայերեն սովորել, որոշեալ կարեւորագույն օգնելու այդ ժամանակակից վերաբերյալ հայերեն արդյունքներն: Իհարկե, հոս ստվածս քաղաքացիական չէ, վերադարձի ժամանակ եւ ասանծին բարեկամներն սովորել: Ինձի համար բայց հետաքրքրական է հայոց ժամանակակից, որ քաղաքացիական ուսումնասիրած են:

Քրիս ԱՅՈՒՆ, Սիւրբ Երեմիայի համալսարանի ղեկավար:

Սվարած են Ինդիանա նահանգի համալսարանը: Ուզեցի գալ Հայաստան, որոշեալ մտնեմ ծանոթանամ Հայաստանին: Մինչեւ Հայաստան գալս երկու տարի ուսանած են Կրասնոդարի մեջ: Հայերենի նկատմամբ մեծ հետաքրքրություն ունիմ, այս լեզուն կուզեմ սովորել, որոշեալ ամերիկահայերու հետ խոսել իրենց լեզվով եւ կարգանք նաեւ հայկական մամուլն ու գրականությունը: Ամերիկայի մեջ կարդալով Հայաստանի ներկա վիճակին մասին, այն տղամարդկանք ունեցած էի, բե հոս անկախության ծագումն կ'իմ կա: Սակայն Հայաստանի մեջ տղամարդկանք փոխված է որոշ չափով, բեւ եւ բայց լավ կ'հասկնամ, բե ինչ ծանր վիճակ է հիմա: Երկու հարց կա՝ Արցախ եւ անկախություն, երկուսին այլ հասնիլը անհրաժեշտ է:

Գրախոս ԱՅԴԻԱՅԱՆ

Միջազգային փորձագիտական հանձնաժողովի անդամները ժամանում են Արցախ կասարած իրենց այցի մասին

Այս տարվա արդիվ վերջից ի վեր Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանվել են 10 հազարից ավելի հայեր: Այդ մասին հուլիսի 17-ին Մոսկվայում, մամուլի ասուլիսում հայաստանցիներ Լեռնային Ղարաբաղ այցելած միջազգային փորձագիտական հանձնաժողովի անդամները, որը գլխավորում է քրիստոնական դասագետի Լորդայի ժայռի փոխնախագահ բարոնուհի Քեթլայն Քոկլը: Հանձնաժողովն ստեղծվել էր Ա. Սախարովի հիշատակին նվիրված «Խաղաղություն, առաջադիմություն, մարդու իրավունքներ» միջազգային 1-ին կոնգրեսի որոշմամբ: Առաջին անգամ նա Լեռնային Ղարաբաղում էր եղել 1991 թ. մայիսի 30-հունիսի 1-ը: «Մենք երեք օրով եղանք Ստեփանակերտում եւ մերձակա գյուղերում. ասաց Ք. Քոկլը. - Ուսումնասիրեցինք փորձաքաղաքում եւ եկանք այն եզրակացության, որ երեք տեղահանությունը բարեկամական, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ նոր գիտնված բախումներն անխուսափելի կդասանան»:

Փորձագիտական հանձնաժողովի անդամների կողմից ստորագրված հայաստանի մեջ նկատված են նոր բախումների չորս ժամանակակից արդյունքներ. բռնի տեղահանությունը, անհիմն ծերակալություններն ու քանակությունները, ֆառաբանական քննարկության հետադարձները եւ Ադրբեջանի օտնի գործողությունները: Ըստ Ք. Քոկլի, ադրբեջանական իշխանությունները, ներառյալ հանրապետության նախագահը, արդարացում են տեղահանությունը, հավաստելով, բե իր մարդիկ մեկնում են կամավոր: «Մենք հավասարապես աղաչվեցինք երեք ստացել. ասաց Ք. Քոկլը. - Տեղի են ունեցել նաեւ տղամարդկանք, մարմնական վնասվածքներ, անձնական գույքի փչացումներ»:

Ք. Քոկլը վրդովեցուցիչ համարեց ադրբեջանական բանտերում քանակակցությունը ժամանակակից: «Նրանք արգելված է ցվելի հարգանքներն եւ փաստաթղթերի հետ, նրանք ենթարկվում են ծեծի, ծեծական ծարավի մեջ են, ֆանի որոշեալ չեն սալիս եւ կերակրում են աղի ջուրով», ասաց նա:

Պատասխանելով «Ինտերֆաքսի» քրթակցի այն հարցին, բե սվալ իրավիճակում ինչպիսի՞նք է ժամանակակից Լորդայի ժայռի անդամ Սալույմ Փիքսթրա ասաց, բե կենտրոնը չլիք է բռնի ոչ մեկ, ոչ մյուս կողմը:

«Ներգալիսիմայա գազեան» հունիսի 16-ի համարում անդրադարձել է Վրաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ կնկված ժամանակագրին: Ներկայացնում ենք Նոյեմբերի ԲԲԱԼԱԶԵԻ հոդվածը, որոշ կրճատումներով:

Նախագահներ Չվիաղ Գամսախուրդիայի եւ Այազ Մուրադիբովի կարծիքով այդ ժամանակագրի կնկումը երկու կողմերի համար էլ եղել է ժամանակակից կարեւոր իրողություն: Պայմանագրում խոսել է գնում այնուհետ լայն փոխհարաբերությունների մասին, որի նախադեպը չի եղել եւ չէր կարող լինել Խորհրդային Միության մեջ: Ուսի հավասար գործընկերների ժամանակագիրը, որի նախաձեռնողը Գամսախուրդիան էր, Այազ Մուրադիբովն անվանեց «առաջինը եւ առայժմ միակը»: Այսօր մենք տղագրում ենք այն մամուլի ասուլիսից դրվագներ, որ երկու նախագահներն անցկացրին ժամանակագրի ըս-

յին Ղարաբաղում, որովհետեւ դա մեր տարածքն է, իսկ հետքերն ենք կարող ենք կվերականգնել: ինչպե՞ս կարող ենք մեր միջոցով եւ կարծում են, որ այդ դաշինքը, որը միջոցով վերականգնելու համար կարող ենք կապերն ու հարաբերությունները Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ: Ես համոզված եմ, որ որոշ ժամանակ անց մեզ մոտ կլինի աղաղակի հանդիմություն, երեւի բե թրվալիսում: Բայց մինչ այդ, մենք ժամանակակից կարող ենք կապերն ու հարաբերությունները մեր ինժեներություն հետ:

- Գոր փորձել եք ֆանդիպել Հայաստանի ղեկավարության հետ:

- Մենք փորձեցինք եւ ունեցել Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ, երբ դուք նրան նկատի ունեցեք. ասաց Այազ Մուրադիբովը. - Բավականին հանգամանակից եւ քաղաքացիական:

«Առաջինը եւ առայժմ միակը» այսպես է անվանել Այազ Մուրադիբովը Վրաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ ժամանակագիրը

տղագրումից հետո: Այն սկսվեց երկու հանրապետությունների հավասարակշռված վիճակի, մասնավորապես Ադրբեջանի ուղղափառ քրիստոնյաների եւ Վրաստանի մուսուլմանների մասին խոսակցությունից, նաեւ՝ բե ինչ է այդ առթիվ նախաստեղծում ժամանակագրում: «Մենք ազգային փոքրամասնությունների համար խոչընդոտներ չենք ստեղծում. ասաց Այազ Մուրադիբովը. - այդ բովում նաեւ վրացիների համար, որոնք աղաղակ են հանրապետության արեւմտյան բրջաններում: Բայց հոյարանալ, բե մեզ մոտ կա ինչ-որ համալիր ծագրեր, որոշեալ աքաղցներ այդ գործընթացների առաջընթացին, չենք կարող»: Չ. Գամսախուրդիան խոսակցության մեջ մտավ եւ ճեց, որ անդրդասիությունը դարաբանում Ադրբեջանում խախտվել են վրացի ազգային փոքրամասնության իրավունքները, եւ դա ընդունում է նաեւ նախագահ Մուրադիբովը: «Մենք խոսել ենք նաեւ այդ մասին, սակայն, որ ժամանակ երկուսեք հարգեմք ազգային փոքրամասնությունների իրավունքները. ադրբեջանցիներն իրավունքները Վրաստանում, եւ վրացիներին՝ Ադրբեջանում. ճեց Գամսախուրդիան: - Ես հուսով եմ, որ մեր հանդիմությունից հետո դուրս կգալու կալվածքներ»:

Ընդհանուր ֆառաբանական բնույթի խնդիրներից հասկանալի է սեղ զսան հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտին վերաբերող հարցերը: Դրանք հիմնականում սրվում էին Այազ Մուրադիբովին:

- Գարոն ճախագան, ինչպե՞ս ֆառաբան է, ոչ ճեռա անցյալում Վրաստանի ճախագան Գամսախուրդիան պատրաստակամություն ֆառաբանց միջոցով Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ կոնֆլիկտի կարգավորման ֆառաբան: Ինչպե՞ս եք դուք գնահատում այդ քայլը: Չեք կարծիքով արդյոք կան փոփոխություններ անարաժողովությունների՝ ստեղծված իրավիճակը կարգավորելու համար:

- Նախ, եւ ժամանակակից ժամանակակիցի հարցելի Չվիաղ Գամսախուրդիային եւ նրան բարեկամություն հայտնեցի այդ հաշտարարական նախաձեռնության համար. ասաց Այազ Մուրադիբովը. - Խնդրի կարգավորման ինչպիսի ժամադարձներ են եւ սեսունում: Ամենից առաջ կարգավորման հիմնական ժամանակը ժամանակ է լինի՝ դադարեցնել Ադրբեջանի գործերն միջամտելը:

Մեր դիրքորոշումը մաս ժայր է: ԼՂԻՄ-ը Ադրբեջանի առանձին մասն է, քայց մենք մենք ֆառաբանական եւ սեսնական համակարգի մեջ, իսկ երկու համայնքների ֆառաբաններն էլ, որոնք աղաղակ են մարգում, Ադրբեջանի ֆառաբաններն են: Այդ տարածում գերիշխում են Ադրբեջանի սահմանադրական օրենքները:

Մենք ժամանակակից ստատուս-վոլյուն, որ կար 1988-ին անգնափողականների կողմից ԼՂԻՄ-ում սկսված դեղմերից ասաց:

Ներկաներին ցանկանում են տեղյակ լուսնի, որ ադրբեջանցիների կողմից Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ սահմանի անցման ոչ մի փաստ, ոչ մի իրավական լրացված փաստաթուղթ, բե գոյություն ունեն ադրբեջանական հրոսակալներ, անցած 3,5 տարիների ընթացքում Խորհրդային Միության ժամանակակից կառուցվածքների կողմից չի գրանցվել: Մինչև ժամանակ մենք այս տարիների ընթացքում մեր եւ ԽՍՀՄ ԵԳԵ ուժերով քանակակցի ենք անեն ժողովի հազարավոր զննման: Մի կողմը գիտնված է, մյուս կողմի ծեծաբեր կառույց են եւ ասում. բռնի, քրթ-քրթ...

Ինչպե՞ս եւս Հայաստանում քոլորն այդ հասկանալի, այնպե՞ս եւս մենք կարող ենք վիճակը կարգավորել: Նախ եւ առաջ մենք կ'կարգավորենք հարաբերությունները Լեռնա-

ջին անգամ Կրեմլում: Երեւոմայա համելի գրույց:

Այդ ժամանակ էլ մենք սահմանեցինք մեր դիրքորոշումները: Ինձ հարգանք էր ներշնչում այն, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն ընդունեց Բախի իրավական իրավունքը՝ ղեկավարելու ինժեներար մարգը: «Իհարկե, դա կարող եւ», - ժամանակակից նա իմ հարցին: Նա իբրևանության գրույս է եկել դարաբանության բարձրագույն արիքի վրա եւ ինժե դա չի քանցնում: Ես դա էլ նրան ասացի: «Այժմ դու դարձել եւ խորհրդարանի նախագահ. ասում են եւ Տեր-Պետրոսյանին, - որոշ ժամանակ անց ֆեզ կհարցնեն. ինչու՞ դու Ղարաբաղը չես վերադարձնում: Անդալան կը հարցնեն: Իսկ դու չէ՞ որ չես կարող վերադարձնել»: - «Այո, չեմ կարող», - ժամանակակից նա: «Ուրեմն ժամանակ դուրս գալու ելք որոնել: Միայն հարցնել կոմունիստներին, քայց կոմունիստները ֆեզ Ղարաբաղով դեմ կան. - դա այժմ է սեղի ունենում: Եւ ոչ ժամանակ այդ բեման կլինի, որոշեալ մամրաբան»:

Ընդդիմադիրները հանրափելի մասին

Մոտ մեկ արաք առաջ Հայաստանի վեց կուսակցություններ եւ կազմակերպություններ ստորագրեցին մի փաստաթուղթ, որով ժողովրդին կոչ են անում անվերադարձ «այդ» սակ սեղեմների 21-ին կայանալիք հանրափելի: Այդ սեղեմներ, սակայն, չեն քանջանում այլ ֆառաբանական հոսանքներ: Նրանց ժամանակակից քանակակցի զանազան են: Մասնավորապես Ազգային միասնության ուխտը, որ հուլիսի 16-ին Երևանի կամերային երաժշտության ֆանն անցկացրեց մամուլի ասուլիս, հայաստանց, բե «հանրափելի եւ նախագահական ընտրությունների նրաբան ժողովրդի ուժեր Արցախի ժամանակակից միջոցով»: «Մեր ազգային ծրագիրն այսօր Արցախի ժամանակակից միջոցով մամուլի ասուլիսը վարող Ռ. Համբարձումյանը, իսկ փրկությունը՝ ընդդիմադիր ուժերի մասնակցությամբ անհատալ կոալիցիոն կառավարություն ստեղծելը»: Նա հայաստանց, բե «Ուխտը ժողովրդին ժամանակակից քոլիսներն իր համարվեն, բե նախագահական ընտրությունները, ֆանի որ հանրափելի միայնակի փոխարեն ժամանակակից է ազգը, իսկ նախագահական ընտրություններն արդար չեն լինի, երբ երկուսն չկա դեմնկրակի»:

ՀԱՆՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հուլիսի 28-ին ծանր 15-ին Երևանի կամերային երաժշտության ֆանն սեղի կուրենա «Օգոստոսի 23, Ազգային դաշինք» միության, «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթի, «Ազգ» երաժշտի եւ Երևանի ժամանակակից համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետի համաձայն «Ամերիկյան կառույց», որը կոչված է գորակալ լինելու մարդու իրավունքների եւ օրինական քաղաքի ժամանակակից մասնակցում են: Հայաստանի հանրապետության մամուլական ժողովրդական ժողովրդական ժամանակակից Արցախի Արցախյանը, 37 Առեւտրի նախարարության ժողովրդական ստատուս ասուլիսների որակի եւ ասեւրի ժամանակակից սեղեմներն ու ժամանակակից կառույցներն ու ժամանակակից ղեկավար աշխատողներ, որոնք կարողանան նախկին հանդիմությունների ժամանակակից ստացված դիմումները, զանազանների ֆնանսական արդյունքները:

«Մեղաբանական կառույց»

Կրոնական մոլեռանդները դեմ են Եւրոպական ընկերակցության մեջ Թուրքիայի ընդգրկմանը

Նախագահ Թուրգուտ Օզալի արտահայտած փորձերը Եւրոպական ընկերակցության մեջ Թուրքիայի անդամակցության արտահայտումն է Եւրոպական ընկերակցության մեջ: Այդ հարցում հանդիմանող Եւրոպական երկրների դիմադրությանը, Օզալը փորձում է օգտագործել ՄԱՄ-ի հեղինակությունը, Վաշինգտոնի ֆաղափարած ծրագրերին ընդառանգ գնալու, նույնիսկ Թուրքիան ամերիկյան օգտակարությանը ծառայեցնելու գնով: Համեմայնելիք է, Մարտի 8-ի ժողովում օրերին Թուրքիայի գրաված բացարձակ երկարամյա դիմադրությունը մեծ մասամբ Եւրոպական ընկերակցության անդամ դառնալու համար ֆաղափարած միջոցներ վաստակելու Թուրգուտ Օզալի մտադրությունների արդյունքն է: Երես է, Արեւմտեւի երկրներին և հասկալիք ՄԱՄ-ին համոզանալու Օզալի ֆաղափարածությունը նշանակալից չի ստացւում: Մակայն Եւրոպական ընկերակցությունը Թուրքիայի ֆաղափարած ծրագրերի մեջ բաւանակում է մնալ որոշեալ կարեւորագույն խնդիր:

Եւ ահա վերջերս տարգրվում է, որ բացի Եւրոպական երկրներից, որոնց մեջ գլխավոր դերը թափանցում է Հունաստանին, Եւրոպայի ընկերակցության մեջ Թուրքիայի ընդգրկմանը դեմ են նաեւ քուր կրոնական մոլեռանդները: «Վոլոսիսի» հուլիսի 8-ի համարում, «Թաւաղ սահմաններից դուրս» վերնագրով հոդվածից տեղեկանում ենք, որ վերջիններս այդ ուղղությամբ հսկայական ֆարգչական աշխատանք են կատարում Թուրքիայից Եւրոպա մեկնող վարորդների օգտին: Այդ աշխատանքները հասկալիք են կատարելու, որոնց, բացի մոլեռանդ սարբերից, մասնակցում են նաեւ Եւրոպայում աշխատող քուր բանվորները: Վերջերս հայտնի է դարձել, որ քուր մոլեռանդները հրահարակում են անվճար բաժանում են «Արեւմտեւի ինքնիշխան է ուզում սեանի Թուրքիային» վերնագրով գրքիկներ, որոնցում արտահայտվում է այն տեսակետը, թե Թուրքիայի անդամակցությունը Եւրոպական ընկերակցությանը համազոր է լինելու Սեւի թայմանագրի կենտրոնի փարսեղ զարդարված այդ գրքիկները քուր վարորդների կողմից էղիւնում հանձնվել են Թուրքիայի անվտանգության գործակալության մարմիններին և այդ ուղղությամբ սկսվել է հետախուզությունը:

Իսկ ինչ վերաբերում է վերոհիշյալ գրքիկներում տեղ գտած ֆարսեղներին, ապա դրանք Թուրքիան թափանցում են մասնակցված վիճակում: Ինչպէս գրում է «Վոլոսիսի»-ը, համաձայն այդ ֆարսեղների ներկայիս Թուրքիայի մեծածախական օգտաներում տեղ է գրադեցնում Պոնտոսի հունական կայսրությունը, արեւելյան օգտաները հասկալիքում են Հայաստանին: Թեւեւ ամենահետադարձական այն է, որ Թուրքիայի հարավ-արեւելյան օգտաները թափանցում են Իսրայելին: Երկրի Միջերկրական ծովի առաջին օգտաները, ըստ ֆարսեղի, Իսրայիլի սօսիւնության սակ են, էղիւնում են Մարմարայի ծովափնյա օգտաները: Հունաստանի: Փոքր Ասիայի կենտրոնական օգտաներում տեղեկանում է մանդասային գոտի, իսկ նեղուցների թափանցությունը դեռ ֆարսեղում անտու է:

Ինչպէս երևում է, քուր մոլեռանդները այսօր կոչված «Սեւի վերակենդանացման» ստանալիքով, որը, ինչ խոսքով, իր հետ կրելի Թուրքիայի մասնատումը այդ թեւտությունների կողմից, փորձում են հասարակական կարծիք տեղեկանել թե երկրի ներսում և թե Եւրոպայում աշխատող քուր մեկուկես միլիոնանոց քուր բանվորների օգտին, ըստ երևույթի Թուրքիայի կառավարող օրգանների հայտնի Արեւմտեւից դեղի Արեւել ուղղելու նկատառումով: Հանձնիս մոլեռանդ սարբերի, քուրական իշխանությունները հանդիմանում են եւս մի խոչընդոտի, որը էլ ավելի է ղվարացնելու Եւրոպական ընկերակցության մեջ Թուրքիային տեղ առաւելելու համար սարվող աշխատանքները:

Չարք ԶԱՐԳՍՆ

«Թուրքիան թեւ է միջամտի, եթե հայերը հարձակվեն Ղարաբաղի վրա»

«Եթե հայերը զանգվածաբար հարձակվեն Լեւոնային Ղարաբաղի վրա, Թուրքիան թեւ է միջամտի: Այս մասին նա տեղեկացրեց Մոսկվային: Ցանկացած կառավարություն ստիպված է լինի լինի այդպէս վարվել»:

Այս հայտնությունը կատարել է «Միլիտեր»-ի աշխատակից Ջոնոն Բորբան, «Էր Սոնդ դիտլոնաիկ» ամսաթերթի հուլիսյան համարում, որ ամբողջ երկու էլ է հասկալիք Թուրքիային՝ «Թուրքիան ցնցված է օգտանային բեկումներով» խորագրի տակ:

Հոդվածագիր Արլեն Գրեզը վերջում է Թուրքիայի դիրքը և նրա առողջ օգտանային դերը, նկատի առնելով Սեւի վերակենդանացմանը, Սիւրբանուր փիլոսոփաները: Իր ծավալուն հոդվածի տարբեր բաժիններում «Կենսական համայնություններ», «Արաբական խաղաղութիւն», «Քրդական դիվիզիոն», «Խորհրդային գրավակներ», նա խոսում է ժամանակակից Թուրքիայի մասին, մեջ բերելով քուր այն անձնավորությունների կարծիքները, որոնց հետ ինքը տեսակցել է:

Հայերի և Արցախի վերաբերյալ վկայությունը մաս է կազմում «Խորհրդային գրավակներ»-ի բաժնին: Թուրքական գրքեր քուր կազմակերպությունները համաձայն են, որ Թուրքիան չափավոր դեր խաղաւ Խորհրդային Միության հանդեպ, առանց հողային ցանկությունների, առանց միջամտելու Խորհրդային Միության ներքին գործերին: Սուլէիսկ, երբ կարծիք քանակը Բաբու մտաւ, Թուրքիան չկորցրեց իր օգտանշանը: Հայաստանի հետ անգամ լարվածությունը մեղմացավ, երբ քուր դեպի մայիս ամսին այցելեց երեսու:

Այս չափավորությունը խորաթե զննահատում է Մոսկվայի կողմից, որը ֆաղափարում է երկրորդանիս հարաբերությունները խորհրդային մահմեդական հանրաթեւությունների և Թուրքիայի միջեւ: Տաղիստանի և Կարգասանի նախագահները, դեռ վերջերս, իրար ետեւից այցելեցին Անկարա: «Միլիտեր»-ը և «Թեւրուման»-ը քերթերը տեղում են Արցախի վերաբերյալ Թուրքիայի դիրքը և նրա առողջ օգտանային դերը, նկատի առնելով Սեւի վերակենդանացմանը, Սիւրբանուր փիլոսոփաները: Իր ծավալուն հոդվածի տարբեր բաժիններում «Կենսական համայնություններ», «Արաբական խաղաղութիւն», «Քրդական դիվիզիոն», «Խորհրդային գրավակներ», նա խոսում է ժամանակակից Թուրքիայի մասին, մեջ բերելով քուր այն անձնավորությունների կարծիքները, որոնց հետ ինքը տեսակցել է:

լեցին Անկարա: «Միլիտեր»-ը և «Թեւրուման»-ը քերթերը տեղում են Արցախի վերաբերյալ Թուրքիայի դիրքը և նրա առողջ օգտանային դերը, նկատի առնելով Սեւի վերակենդանացմանը, Սիւրբանուր փիլոսոփաները: Իր ծավալուն հոդվածի տարբեր բաժիններում «Կենսական համայնություններ», «Արաբական խաղաղութիւն», «Քրդական դիվիզիոն», «Խորհրդային գրավակներ», նա խոսում է ժամանակակից Թուրքիայի մասին, մեջ բերելով քուր այն անձնավորությունների կարծիքները, որոնց հետ ինքը տեսակցել է:

Այսուհանդերձ, ինչպէս կարելի է սահմանափակվել և չծավալվել: Բնական ուզում էր Արցախի օգտանում միասնական մի ազգ ըստեղծել, միասնակցելով քուրերին ու քուրերին և հրաժարվում էր իր սահմաններից ցաւ հեռուները նայել:

Քրդական հարցի ծագումը և քրդախոս ժողովուրդների ծագումը խախտում է այն հիմքերը, որոնց վրա կառուցված էր ժամանակակից Թուրքիան:

1974-ին, արդեն քուր բանակը ներխուժում էր Կիլիկիա, կղզու քուր փոքրամասնության անունով: Այսօր քուրական փոքրամասնություններն սկսում են արթնանալ Բուլղարիայում, Հունաստանում, ինչպէս նաեւ Խորհրդային Միության մեջ և Իրանում, որ արդեն են սաղ միլիոնից ավելի ազդեցիկ, նույնիսկ չինական Սինցզյանում: Համարենք երեսու է զալիս քուրական մի օբզիոն, որ նախագահ Օզալը «Պիտի ցանկար, որ իր երկիրը խաղաւ տեսնական և մշակութային դեր» և արտածել արեւմտյան օրինակը, որի մեջ ինքնիրեն է տեսնում: Սակայն այս «վերածննդի ուժակները» անգամ չլուրջի փերի այս ցաւ նեղ օրհանգները: ■

Կենսական համաձայնություններ

Թուրքական համակարգի վերաբերյալ ամենից հասկանալի և «հուս» մեկնաբանությունը յայտ է Անկարայի Միջազգային հարաբերության հիմնարկի նախկին մի դասախոս, երբ ասում է. «Մեր համակարգը միշտ բնականորէն թեւ է ունի: Երկրորդ աշխարհամարտից հետո մենք սակարկեցինք Թուրքիայի օգտանային կարգի դիրքը: Կատարյալ հավիկը առող մի հավ էր: Միացյալ Նահանգների և դաւանալիցի Գերմանիայի նկերները և փոխաւսուլությունները քուր էին յայտ ցելելու առեւտրական հաւելիկիւր, որ 1947-ից ի վեր վնասով էր: Երբ Գորբաչովը սկսեց իր քարտիկությունները, խուճաղը թափեց մեր ղեկավար օրհանգներում: Հարկ է ասել, որ Թուրքիայի սազմաղը միշտ ժամանակին թափանցեց»:

Թեւ Ծոցի թափաբաղը նյութական առումով չափավոր չեղավ, սակայն Թուրքիան վերագրավ իր կարեւորությունը Ալանսյան Ուլսիի և արեւմտյան դաւանակիցների մոտ: Միացյալ Նահանգները կրկնաթափեց տեսիլի ներածման իր չափը:

Չննրըլ Դիմախիսի հետ միացյալ ծեռարկը, որ օտարական F-16 իմնաթիւների հավելուկ կառուցում է իրազորում, թիտի ընդարձակի, այսօր 160 հավելյալ իմնաթիւներ թիտի թափաբաղը: Նրանց թաղակցուլի մասերի 90 տոկոսը տեղում է ինքնուրույն: Անկարան արտոնություն ծեռ օրեց այդ օտարականից 46-ը, 1,3 միլիարդ արծողութում, ծախելու Երկրորդի: Այսու կողմից նախագահ Օզալը Չորք Բուլից ակնկալում է, որ նա նեցուկ լինի Թուրքիայի եւրոպայի Հասարակաց ցուկա մըսելու և Միջին Արեւելում նա դերին: Թուրքիան հավասում է, թե ինքն է որ կարող է գործում դեր ունենալ Միջին Արեւելում: ■

Չակերտաւոր «Նախագահ»ը, Բարիկը, Գազիկը և Վազգէնը...

Աշխարհի ֆաղափարած ժողովուրդներում մեջ անգիր օրէն է, որ նախագահական ընտրաթայաբարի աւարտին, թափաբաղը տեղում ծեռերը յաղթականին և միջին անր ընտրութիւններ առաջարկել իր գործակցութիւնը: Այս չի նեանակեր բնաւ աւարտը գաղափարական տարակարծութեանց: Կը նեանակել թափաբաղը, նախագահական գերագոյն իշխանութեան և գայն մարմնաւորող անձին հանդեղ յարգանքի նուագագոյն արայայտութիւն մը: Այ մոտագութեան գիրկը նեանակել կըլլան ընտրաթայաբարի մտախոզութիւններով իրարու դէմ արձակուած անարգական բոլոր ելոյթները և թափաբաղին համար իսկ ընտրաթայաբարը թրն. նախագահ է ամեն բանը ամենը:

Կենցաղավարութեան այս տարական ըսկարունկներէն սկսած են թափաբաղի հայկական մամուլի որո օրգաններ, որո լրագրողներ, որոնք, իրենց տարակարծութիւնները համոզի դարձնելու, թիտի ըսկիմ անհանգիչ դարձնելու համար, սկսած են անարգել երկրին գերագոյն ղեկավարութիւնը:

Խօսքը մեր հայրենի ղեկավարութեան հասցէին արձակուած անարգական ելոյթներում մասին է: Կարելի է ֆաղափարական վորջ վերլուծութիւններով ամենաթուսն ֆննդատութեան ենթարկել Հայաստանի Գերագոյն խորհուրդի նախագահ Լեւոն Տր Դեւրոսեանի ուղեգիրը, մասնակցել քերթները, վիճի, չիամաձայնի, քայն ո՛րքանով արտօնուած է կուսակցական օրգանի մը մեջ չակերտներու մեջ առնել անոր նախագահական թափաբաղը, իր թէ ստորագահասելու կամ վարկարկելու համար զինկ կոչել... Լեւոն...: Քաղաքական թայաբար այ ունի իր էրկիւն, որքան այ համաձայն չլլանք անոր...:

Ու հիմա, չափի ու կեօի բոլոր հասկացողութիւնները դրած են մէկի, կուսակցական Եւրոպայի յոյնաթայաբարի կուսակցական հանգամանքն է, որ ինքնաթափաբարութեան վահան մը կը տեղծել և զինկ թափաբաղը կը դարձնէ որեւէ թափաբարանտութեան: Պատասխանատւութիւնը, սակայն, կը տար

րածուի կուսակցութեան վրայ, և ընթերցողին միտքին մեջ կը քարձրանայ անխուսափելի հարցումը՝ միջին ու՛ր և ո՛ր աստիճանի խմբագիր մը կամ յօդուածագիր մը, կուսակցական օրգանի մը մեջ իրարում ունի անցնելու սահմանագիծերը: Արդեօք այդ սահմանագիծերում ունեւանաւորումը իր ծխական անդարդարձը թիտի չունենա՞յ ամբողջ կուսակցութեան մը վրայ, որ յաւակնութիւնը ունի հասնելու իշխանութեան...:

Արդեօքի որեւէ քիւրիմագութեան տեղի չըսանք, կատարենք կարգ մը մէջբերումներ Ն. Պրեմիերանի «Թիւրքիանութիւններ» փարատող «Նախագահը» յօդուածին, որ լոյս տեսաւ «Մարտեղի» չորեքշաբթի, 10 յուլիսի քիւլին մեջ:

«Խօսքը կը վերաբերի Լեւոն Տր Դեւրոսեանին, որ զնոր սօսիւնութիւն չակերտաւոր «Նախագահին» և Հայաստանի Հանրաթեւութեանը:

«Եւ հոն, չակերտաւոր մեր «Նախագահին» ելոյթին մեջ, ֆաղափարական իր թափաբարութեանց զիտակից ամեն հայ թիտի նրկատ, թէ ի՞նչ աստիճանի ազգօգտաւորութեանը մը լծում է Լեւոն աքէն ու ձայնէ իր թէ հրահրում չակերտաւոր «քիւրիմագութիւններ» փարատելու իր... թայաբարով»:

«Մի՛ գարմանաք, քուրիտես Կայաստանի մեջ Լեւոն իրմը դուր ոչ ոք կը տեսնէ... և այլն»:

«Անուո՛ճ, Լեւոնի թափաբարանդանը ժառանգած մեր «Նախագահը»... և այլն:

Կարելի է երկարել Եւրոպայի անարգական այս մէջբերումներում, ուր յօդուածագիրը նաեւ անուններում հետ քառաթայաղ կատարելով երկարական հանդիմանում լծում է: Հանդիմանալու այս ոճը կը յիշեցնէ Պուրձ Հանուտի «ակա»ներու խօսելածներ, որ ժառանգակաւորէն մաս է որո քաղաքողներու քառաթափաբարի մեջ:

«Կը տեսնէ՛ք, թէ որքան վեհանձն է Լեւոնը, որ այդ իրաւատութեանց մասնակից կոչուէ դարձնել նաեւ Բարիկը, Գազիկը և Վազգէնը...» կը գրէ Ն. Պրեմիերան:

Անեղեակ ընթերցողին միտքին մեջ հարց կընայ ծագիլ, թէ ո՞վ է Բարիկը, Գազիկը և ո՞վ է Վազգէնը...: Բարիկն ու Գազիկը Հայաստանի Գերագոյն խորհուրդի փոխ-նախագահներ Բարիկն Արարցեանն ու Գազիկն Յարութիւնեանն են, իսկ Վազգէնը՝ վարչաթե Վազգէն Մանուկեանը, երեւն ալ... մանկութեան ընկերները Ն. Պրեմիերանին, ո-

րոնց հետ ան թափաբարի կամ գնդիկ կը խաղար արքունի իր օրհանգն...:

Ոչ, այ երեիք է այս քառաթայաղը: Տարակարծութիւններ ունենալ՝ չի նեանակեր բնաւ անուններու վրայ կատարել աճան և քափանցիկ քառաթայաղը: Անթրութեան թափաբար մը կայ: Թեքեւտիլիթիւն մը, միջն Հայաստանի Գերագոյն խորհուրդի նախագահը արձանի թափաբարով կը ընդունուի Յրանսայի հանրաթեւութեան նախագահ Միտեանի կողմէ, փոխ-նախագահներ Բարիկն Արարցեանն ու Գազիկն Յարութիւնեանը թեւական ընդունելութեան կ'արժանանան իրենց այցելած երկիրներու ղեկավարներում կողմէ, և այս օրերում իսկ վարչաթե Վազգէն Մանուկեան կը ընդունուի Յրանսայի վարչաթեւութեանի էղիք Կրեւոնի կողմէ: Իսկ Ն. Պրեմիերանը դեռ չէ հաստնցած այն աստիճանի, որ իր երկրին ղեկավարներում հետ ստրված ըլլայ խօսիլ յարգանքով, առանց... Բարիկը, Գազիկը և Վազգէնը անարգական ձեւերը գործածելու: Աւելին, Ն. Պրեմիերանը թեւ է գիտնայ նաեւ, որ «երգիծական» իր այս արտայայտութիւնները չի կրնար գործածել նոյնիսկ արքայաթեւ, կամ իր դրացի մտազործին համար... Եթէ յաւակնի անոնցմէ քարձը դասել ինքզինքն...: ■

Ահաբեկչութիւն Թուրքիայում

Ահաբեկչութիւնը Թուրքիայում վերստին գոլու է քարձրացնում: Ըստ «Եւրոպական» թեւական անվտանգության մարմիններն ու քուրական ոստիկանութիւնը տեղեկութիւն ստանալով Չորք Բուլի դեռ Դեւ-սոլի կողմից թափաբարաւոր մահափորձի մասին, Աստրոնոլում իրականացրել են մեծ մասշտաբի գործողութիւններ: Արդյունքը եղել է այն, որ Դեւ-սոլի ահաբեկիւններից 10-ը ստանալել են, իսկ 10-ը ծեռարկալվել:

Լուսանկարում թափաբարած են ստանալածների երկուսը:

ԿՈԿԱԽՆԻ ՆՈՐ ԹԱԳԱԿՈՐՆԵՐԸ

Ամերիկա եւ Եւրոպա մուտք գործած կոկայինի համադասախառնարար 70 եւ 90 տոկոսը մասա- կարարվում է Կալիֆի (Կոլումբիա) աշխարհի հզորագույն քննադեղերի կենտրոնից. որն էլ շահութաբեր այդ գործը առաջ է քաշում սարքեր երկրներում գործող զստմայակ ժամանակակից մեթոդով: Ովքե՞ր են նրանք: Ինչո՞ք են կասարվում գործարք:

Կոլումբիայի Կաուկա Հովտի եսնախոբե- րում մեծացած երբեմնի աղբահարները այ- ժըմ դարձել են միլիարդատերեր: Գրանցից մեկը Խոսե Սանտալեյա Լոնդոնում է, որը մասնագիտությամբ ինժեներ է: Նրա մարմա- րն ամրոցն այժմ փառավորաբար կանգնած է Կոլումբիայի երեքդ ֆաղաբ հանդիսացող Կալիֆի օաֆաերեղեղի դաբերի ծայրամասում: 47 տարեկան է եւ այդ ցանցի «նախագծո- ղը»: Մյուսը՝ «Շախմասիս» մականունով Ջիլբերտո Ռոդրիգես Օրելանտեան է: Նրան այդդեղն են անվանում այն սատը եւ կռա- դասված հաբուումների համար, որոնցով նա առաջնորդվում է կյանքում եւ աշխատանքում: 52 տարեկան է եւ խմբավորման Ֆինանսիս- տը: Գեղասանային իր աշխատանքը նա հեծա- գայում զուգորդել է ավտոմեքենաների, գրա- սենյակների եւ քնակարանների առուծախով զբաղվելու հետ: Իր եւ եղբոր՝ Միգելի զավա- կները, բոլորն էլ ուսանել են Ամերիկայում ու Եւրոպայում, Կոլումբիայում այժմ համա- րվում են որդես երիտասարդ ռոֆեյլիերներ կամ Բենեդիկտներ:

Այլոց քվում կարելի է նեել Ջիլբերտոյի զարմիկներին, որոնք համերգային եւ սոլո- սային միջոցառումների ժամայված անհե- րեմյորներ են Կալիֆում: Նրանք հաճախ են ժամադարհորդում դեղի Նյու Յորք եւ Լոս Անջելես, որտեղ ունեն իրենց գրասենյակնե- րը:

Կան նաեւ ուրիշներ: Բոլորն էլ այժմ Կո- լումբիայում ամենահարուստ ընտանիքների քվին են դասկանում: Իսկ ԱՄՆ-ի Թմա- դեղերի սարածման դեմ դայաբար դարչու- րյան (ԹՏՊՎ) անդամների համար նրանք կոկայինի նոր քազավորներ են, որոնք օաւ ա- վելի լավ են կազմակերպված եւ «դաբե- րանված», քան սիցիլիական մաձիան:

Կալիֆի «համբար» այսօր կոկային են մա- սակարարում Միացյալ Նահանգներին եւ Եւրոպային: ԹՏՊՎ-ի սվայների համա- ծայն Ամերիկա եւ Եւրոպա մուտք գործած կո- կայինի համադասախառնարար 70 եւ 90 տոկոսը գալիս է այնտեղից: Դա ժամանակա- կից ընդհատակյա օուկաներից ամենազար- գազածն է, ամենակարողն ու ամենա... ան- քափանցելին: «Կալիֆի կարսելը հանցա-

գործների ամենամեծ կազմակերպությունն է ամբողջ աշխարհում: Թմադեղերի ոչ մի ուրիշ խմբակցություն չի կարող մրցել նրանց հետ»,- ասում է ԹՏՊՎ-ի կառավարիչ Ռո- քերս Բոնները:

Մինչեւ 1980-ական քվականները այս առաբարեզում մեծաբար դասկանում էր Մեդելին ֆաղաբի կազմակերպությունը: Մա- կայն կոլումբիական կառավարության հետ երկարատեւ եւ դաժան դայաբարից հետո, նա «իսխանությունը» սաղայվեց: Տասնյակ լա- բորատորիաներ ֆանդվեցին եւ մի քանի «քո- սեր» հանձնվեցին, որոնց քվում նաեւ Պար- լո Եսկոբար Գալիերիան՝ նրանց գլխավորը:

Մի խմբավորման անկուր նաաջ քերեց մեկ ուրիշի՝ ավելի հզորի քազավածուրը: Կալիֆի կարսելն այժմ այնքան է աճել, որ նոր օուկաներ է փնտրում Եւրոպայում, հասկա- րես Գաղղոնիայում, որտեղ 1 կգ կոկայինը արժե 65 հազար դոլար: Հունգարիայում եւ Իսրայելում հայտնաբերվել են քանկային հաբիվներ՝ Մանսակուրի անունով: Անցյալ սարի Հոլանդիայի մաֆասան աշխատակից- ները քանագրավեցին այն 2,658 կգ կոկային- րը, որը Կալիֆից ներմուծող մրգախոբի կոնսյուներների մեջ երկր էր մուտք գործում:

«Նրանք մեզ հետ մուկն ու կասու են խա-

ղում»,- ասում է Ուիլյամ Մոֆերը՝ նյույորք- ցի հեծախույզը, որն իր ընկերների հետ 1978- ից ի վեր հեծադնում է Կալիֆի հանցագործ- ներին: Լոս Անջելեսի, Լուիզիանայի եւ Յու- րիդայի իրենց ընկերների հետ նրանք ամբող- քովին վերացրել են կոկայինի սարածման մի քանի կենտրոն:

Սակայն կազմակերպությունն այնքան ա- մուր է, որ նույնիսկ երե տասնյակ անհասներ «վերացվեն», այն կարուսակի գործել միեւ- նույն ուժգնությամբ: Նրանք այնքան հեծա- միս են, որ կոկայինի փոխադրումների հայտ- նաբերված մի ձեռի փոխարեն անմիջադեպ ցանում են երկու-երեք նոր ձեռեր: Նրանց խա- դի կանոնները չափազանց խիստ են: Պա- ժառանգություններն անընդունելի են, ան- հաբողությունը՝ քազառված: Գավաճաններ- ին, ովքեր էլ լինեն նրանք, մահ է սղաափում:

Կալիֆի այս ոճագործ «ընտանիքի» ա- րարները լուրջ մտադոություն են դասժա- ռում Բուի կառավարությանը: «Առանց դե- կավարների վերացնելու, մեք չենք կարող կազմակերպությունը լուծարի ենքարելի»,- ասում է Բոնները,- իսկ այդ գործում չափա- զանց մեծ է Կոլումբիայի ոստիկանության դերը:

Երբ Կոլումբիական կառավարությունը խիստ ու վճռական միջոցների չղիմի, հեծե- ւանները կարող են դառը լինել:

ԷԵԵ ԵՆՆՆ

Մի ամբողջ օր «Շախմասիս» հետ

Գաղտնի քնակարանում Ռոդրիգեսը Կոլումբիայի քննադեղերի ենքադայալ աբամ, առաջին ան- գամ խոսում է իր, վաչիզոսոնի եւ Եսկոբարի ժաաի: Պարլո Եսկոբարը ծնվել է 1944թ. Կոլումբիա- ի Անջելես գավառում, գյուղացու ընտանիքում: Գործարարության եւ ծաղկության շնորհիվ նա դառնում է ճարտարագետի անձնաաշակավոր «կոնսալտերից» մեկը կուսակալու առաադակաւն հարսություն: Եսկոբարը՝ Մեդելինի հովտի տեղ, աղողով եւ սարատով երկիրը դառնում էր իր քուու- ցիի սակ: Նրա խղճին են ծանրացած դրեղեղեծակաւն երեք թեկնածուի, քազաթիվ լրագրողների հարյուրավոր ոստիկանների սղաադությունները մի ինֆարիի դայաբարից, որը դասժաաեց 107 գոհ Անցյալ աճիս իշխանությունների դեմ համաա կաիվներից հետո, Եսկոբարը կանովին հաճնովեց նը- րանց:

Ռոդրիգեսը համաձայնեց ինձ ու Թոմ Բուինի հետ հանդիպել, ասելով, որ 52 տա- րեկ ընքացում առաջին անգամ է հարցազը- րույց սալու, հերքելու համար այն սեներ, որ սարածվում են իր օուրը իր կոկայինի առե- րի գործում ներգրավված լինելու դասժա- ռով:

Մեք մի քանի ժամ սղաաելուց հետո մի- այն կարողացանք դեմ հանդիման գալ նրա հետ, եւ նա մեզանից ներողություն խնդրեց՝ իր անվանգության համար ձեռնարկված հավելյալ միջոցառումների դասժաաով ու- օանալու համար:

«Ես ձեռ սղաադությունը սակ եմ,- ասաց նա վերջաղես,- հարցրեք, ինչ ցանկանում եմ»:

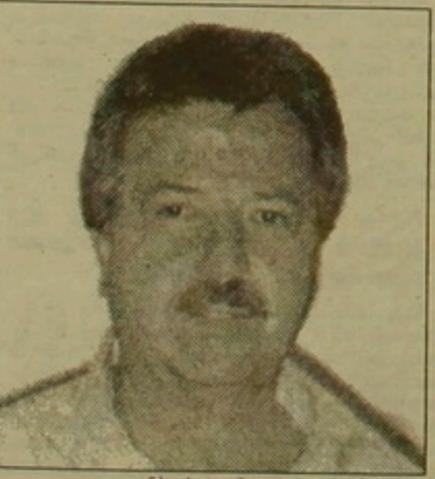
Խոսակցության ընքացում նա նեեց, որ Եսկոբարից չափազանց վախեծում է: «Նա հողեկան հիվանդ է խելագար: Գիտի, որ սա- հուն է սվել եւ այժմ մտաղի է ոչնչացնել ա- մեն մեկին եւ ամեն ինչ»,- կրկնեց նա մի քա- նի անգամ:

Նրանց բեճանությունը սկսվել է 1987 թը- վականից, երբ Ռոդրիգեսը մեքծել է Բոգո- վայի ֆաղաբաղիսի քեկնածու Անդրես Պա- ստանային առեանագելու նրա առաբարը: Այն ժամանակ Եսկոբարը նրա երեսին նեեել է հեծելայալ խոսուերը. «Ով ինձ հետ չէ, իմ քրե- ճամին է»:

Ռոդրիգեսը խոսուովանեց, որ մեք հան- դիպումը գալու համար, նա սղաաղված է ե- դել երեք ավտոմեքենա փոխել: Մեք հարցազրույցը երկար տեւեց: ՀԱՐՑ. Պատմեք մեզ կոկայինի ձեռ կայսրության ժաաին: ՊԱՍՏԱՆԱՆ. Այդ հարցը սալով, դուք երեքի դասկերացում եք, քե ես քննադեղերի կենտրոնի ղեկավարն եմ: Չեզ դեք է հուսա- խար անն: Ես ընդհանրաղես այդ գործի

հետ անչություն չունեմ: Ինձ դուր չի գալիս, երբ մարդիկ ինձ դասկերացնում են որդես չար, ուժեղ եւ հեծարմիս մի անձնավորու- րյուն, որն անասանան հարսություն ունի:

Հ. Ուրեմն դուր ոչ մի կապ չունե՞ք քննադեղերի հետ:

Ջիլբերտո Ռոդրիգես ԹՈՒՆՆՈՒՆԵՄ

Պ. Ոչ մի: Այն վարկածը, քե ես ինչ-որ կաղ ունեմ դա հետ, երեսն եկավ ԹՏՊՎ-ի զեկուցագրերից, դեռ այն ժամանակ, երբ ես համադասախառնարար մի քանկի (Առաջին Միջամերիկյան քանկի) քաժանեերեից մեկն էի եւ սեօրենների խորհրդի նախագահը: 1984-ին ամերիկյան կառավարությունը Իս- դաանիայից դաահանեց ինձ իրենց հանձնել: Իսղաանիայի կառավարությունը փոխարեը ինձ Կոլումբիա արտասեց: Այնտեղ ինձ դա- սեցին Ամերիկայից սաացված տեղեկություն- ների փաստարկների եւ վկաների ցուցումնե-

րի հիման վրա: Բայց Կալիֆի Գերագույն դա- սարանն արդարացրեց ինձ եւ ազաւ արձա- կեց:

Հ. Իսկ ինչպե՞ս պատանեց, որ Ամերի- կայի փոխարեն քեզ Կոլումբիա արտաք- սեցին:

Պ. Անկեղծ լինելու համար ասեմ, որ այն ժամանակվա իմ կաղերը՝ ֆաղաբական եւ սնեեսական ողորներում, մեծ նեանակություն ունեցան: Բայց կարծում եմ, նաեւ, որ չափա- զանց մեծ ճնեուրը ԱՄՆ-ի կողմից քազա- սական արդյունք սվեց: Իսղաանացի դասա- վորները խիստ հարգարժան եւ անաչառ մար- դիկ են, որոնք սանել չեն կարողանում օսար միջամտությունները, առավել եւս ճնեուրը:

Հ. Ուրեմն ի՞նչ է ի վերջո իրենից ներ- կայացնում Կալիֆի կարսելը:

Պ. Դա զեներալ Ռուիզ Բարերաի հեա- րանն է: 1986-ից 1988 քվականներին նա չորրորդ գորախմբի հեամանասարն էր, երբ չեմ սղաաղում: Անընդհաւ հեծադնում էր Եսկոբարին եւ նրա համախոհներին: Բայց նրան չհաբողվեց վերացնել Մեդելինի կար- սելը: Իսկ այդ քվականների իմ սարածայնու- րյունները Եսկոբարի հետ նղաասեցին, որ ա- ուաբանա Կալիֆի Կարսելի մասին առասղե- րը:

Հ. Դուր ցանկանում եք ասել, որ աճնեղ եք, եւ բոլոր տեսակի մեղադրանքներն ան- ճե՞մն եմ:

Պ. Այո:

Հ. Դուր նեչեցիք Եսկոբարի հետ ձեռ տա- րածայնությունների ժաաին: Ինչո՞րեք պա- տմեք ավելի ժաբրածան:

Պ. Այո, սարածայնություններ կան: Ամեն ինչ սկսվեց այն ժամանակ, երբ Եսկոբարը ինձ խնդրեց քննարարների դիմել՝ հարկա- դելու համար Կոլումբիայի կառավարու- րյանը, որ չեղյալ համարի ԱՄՆ-ի հետ կըն- ված քանցագործների փոխաղարձ հանձնը- ման դայաանագիը: Եսկոբարի կարծիքով ամեն մարդ դասաղար է արդարությունը ի- րագործել իր ձեռով, եւ այդդեպ չեմ մա- ժում: Նա հավասացած է, որ դեծությունը դեմ դայաանում ոճագործը կարող է հաղթանա- կել իր հետնել: Ես կարծում եմ դա արտուր է: Թմադեղերի առեւերի ֆողի սակ իր գործած ոճագործությունները նրա մեծագույն սղաա-

ներն էին: Հ. Դուր ազաա կարո՞ղ եք ժան գալ Կալիֆի փողոցներում: Պ. Ոչ, նախ որովհետեւ Կոլումբիայի գաղտնի ոստիկանությունն ինձ ձեռքակաղե- լու հեաման ունի: Եւ երկրորդ, երե հանկարձ քոնվան, Եսկոբարի մարդիկ ինձ ողջ չեն քող- ցի:

Հ. Ի՞նչ կարող եք ասել ձեռ ժաաին ընդհանրաղես:

Պ. Օնվել եմ Մարիկուիսա եւ Հոնդա Թո- լիմա ֆաղաբների միջես: Հայրս նկարիչ-նա- խագծող էր: Մայրս՝ սնային սնեսուոիի: Եր- կու երբայր եւ երեք ուրյր ունեմ: 15 տարեկա- նից աշխատել եմ դեղասանը, 20 տարեկա- նում դարձա դեղասան սեօրեն, իսկ 25-ին քացեցի իմ սեփական դեղասուրը:

Հ. Իսկ ձեռ երեխանե՞րը:

Պ. Ունեմ յոթ երեխա: Վեցն արդեն ա- վարել եմ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի համալ- սարանները, աշխատում եմ: Երկուսը ինձե- ներ են (արդյունաբերության գծով), մեկը հաեվաղախ է: Մեկը դեռ սղաաղում է: Աղջիկ- ներս նույնդես ինձեմներ են:

Հ. Իսկ ինչպե՞ս են երաբ ընդունում այն փաաեթ, որ իրենց հորը ճաժարում են քննադեղերի արքա:

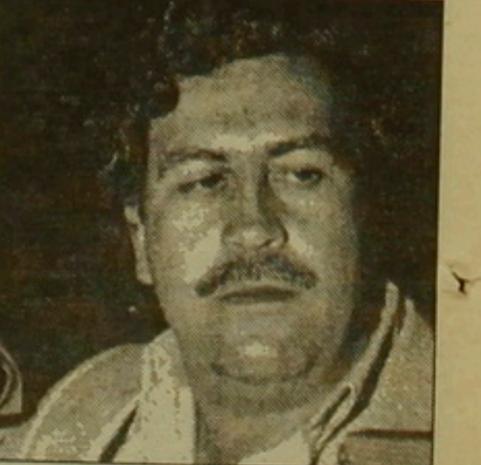
Պ. Դա նրանց, իհարկե, անհանգսացա- նում է, քայց նրանք ֆաջ են եւ կարողանում են դիմակալել:

Հ. Հաճաաայն որոջ աղբյուրների, դուր ժաա եք կազմել երիտասարդ առեւանգող- ների հանցագործ մի խմբի: Ժի՞շա է արդ- յոք:

Պ. Դա սղաաբանական չէ: Ես ինչդես Կոլումբիայում, այնդես էլ Պանամայում 2 տարեր քանկերի սեօրենների վարչության նախագահն էի: Միաժամանակ ամերիկյան «Կրայալեր Մոտոր» ավտոընկերության ներ- կայացուցիչն էի Կոլումբիայում: Այդ դաբ- տըր ինձ վստահել էին շեռհիվ դարուն Լի Իակոլոյի հետ ունեցած իմ կաղերի: Գուցե հենց անվան 2-րդ մասն էլ դասժաա դար- ձավ, որ իմ վզին մեղադրանքներ փարաքեն՝ կաղված կոկայինի գործարներին հետ: Ես նաեւ հիմնաղդերն ու նախագահն էի Գրուդո Ռադիսայ Կոլումբիանո ընկերության, որն ավելի քան 30 օաղիոկայաններ է կառավա- րում ամբողջ երկրով մեկ: Կարո՞ղ եք ասել, քե ինչդես կարող էի «ոճագործ» լինելով հանդերձ կառավարությունից դասեոնական քույսկություն սաանալ այս քողերի համար:

Հ. Դրա հաժար երկու ճանաղարն կա: Կամ դուր շաա ճարպիկ ոճագործ եք, կամ էլ կաշաեւ եք կառավարությանը:

Պ. Այնդիսի մի ընտանիքում, որտեղ ես եմ ծնվել, հեարավոր չէր ժարդիկ ոճագործ դառնալ: Իսկ ինչ վերաբրում է կառավա- րությանը, այն այնքան էլ այլասերված չէ, ինչքան դուք եք դասկերացնում: Դուք երբեք

Պարլո ԵՍԿՈՅԱՐ

չեք գեմի Կոլումբիայում մի ֆաղաբաղիսի, որին ազաւ արձակեն կոկային օգագործե- լու հանցանքով ձեռքակաղեղուց հետո, ինչ- դես դա եղավ ԱՄՆ-ում: Հեքեմ վաեիմգ- տոնի ֆաղաբաղուիս Մարիոն Բարրիին:

Հ. Ձեռ կարծիքով ինչո՞ւ են ամերիկա- ցիներն այդքան շաա կոկային սղաաոում:

Պ. Դե, որովհետեւ նրանք աղղում են «ըս- տաաղական» հասարակության մեջ, որտեղ յուրաբանյուրն աշխատում է իր աղղուսը հայրայանը, որտեղ յուրաբանյուրը դայաա- րում է հույսը դեկելով միայն ինձ իր վրա:

Հ. Ի՞նչ սղաագա է սղաաղում կոկայինի առեւարին:

Պ. Տեեսազիտությունն իր քնական օրեոն- ներն ունի: Առաբարը դայաանավորված է դաահանբարկով: Երբ դաահանբը կոկայինի նկասամը դաղարի, մասակարարում էլ ինձնաբերաբար վեջ կգեմի:

Հ. Դուր երբեք օգաաղործե՞լ եք կոկա- յին:

Պ. Ոչ, երբեք: Ես կարծում եմ դա վնասա- կար է երիտասարդներին եւ ֆայալում է երկ- րի սնեսությունը:

Չեք ՍՈՒՂԻ «Քայլ», Յուլիս 1, 1991

Բռնություններ Ադրբեջանում

Լոնդոնյան «Թայմսը» արձագանքում է քարոզչական Զեռոյան Բուկայի Արցախ կասարած առաքելությանը

Բարոնուհի Բուկայի գլխավորությամբ միջազգային իրավագետների և մարդու իրավունքների պաշտպանների խումբը երեկ Մոսկվայում, որտեղ նրա ղեկավարը Երևանում կասարած բնական այցելությունից, ներկայացրեց Ադրբեջանում խորհրդային զորքերի կողմից կասարվող բռնությունների և իրավախախտումների ստատիստիկայի տարեկան ծանուցագրերը:

Ինքնուրույն քաղաքացիական պատերազմի ընդառաջ էր հայկական այն դիմումներին, քի իրենց հազարավոր ազգակիցներին բռնազաղծել են ներքին Ադրբեջանի հայկական գյուղերից: Լոնդոնի տղայի փոխնախագահ Ելյոյի Բուկայի և նրա գործընկերների համատեղ մի հայտարարության մեջ խոսվում է այն մասին, քի խորհրդային և ադրբեջանական ուժերի կողմից կայանքի սակ զսնվող լուսանկարները խոսեցանքում են, զրկված են մնում քի ու նորմալ սննդից, նրանց մեծվում է իրավաբանների և ազգականների հեծ կաղ հաստատելու իրավունքը:

Մեծ զոհարաններից են հայ զինյալների կողմից Ադրբեջանի քաղաքացիների դեմ կիրառվող բռնությունները, սակայն հրսակորեն լուսանկարները հայկական լուրերում են այն մասին, քի Մոսկվայի կողմից ուղարկված զորքերը միացել են Ադրբեջանի հանրապետության ուժերին՝ քաղաք կազմակերպելու գործում: Անդրկովկասի կոնֆլիկտային գոտում մարդու իրավունքների խախտումներն ուսումնասիրելու լուսանկարները խմբին վստահվել էր մայիսին, Մոսկվայում, Անդրյան Մախարովի հիշատակին նվիրված միջազգային խորհրդածողովի կողմից:

Ելյոյի Բուկայի սասց, որ իր լուսանկարները Ադրբեջանի հայաբնակ քաղաքում Լեռնային Ղարաբաղում երեք տարի առաջ

ծայր առած ազգամիջյան կոնֆլիկտի սկսելուց հետո այնտեղ այցելող միջազգային առաջին խումբն էր: Նա և լուսանկարչության ուրիշ անդամներ սասցին, քի իրենք կողմից վերաբերմունքի են արժանացել ադրբեջանական սերբերսավորների կողմից Մեծկանակներում: Օղանավակայանում նրանք սկսեցին ևս եղել քառային սեսարանների, որոնց ընթացքում նրանց ուղեկիցներից հինգը ձերբակալվել են առանց լուսանկարչության: Օղանավակայանում հայ ուղեկիցները լուսանկարչության անդամներից ու ձեռքի են ներքակվում, իսկ երիտասարդ կանանց ստիպում են մեղքաբեղ զինվորների առաջ:

Իր կողմից ունենալով Մախարովի այրում քաղաքացիական իրավունքների գոյ կանառածանք ակնկալիս Ելենա Բոններին, Ելյոյի հակա սասց, որ երբ ղեկավար այստեղ քառունակվեն, Բրիտանիան լուսանկարչի առաջիկա առանք Մոսկվայում սեղի ունենալի մարդու իրավունքների հարցերին նվիրված խորհրդածողովին:

Իր եզրակացության մեջ լուսանկարչությունը ժխտեց խորհրդային իշխանությունների կողմից հայտարարված այն լուրերները, քի հայկական համայնքների դեմ ազգամական գործողությունների միակ նդասակ է անձնագրերի ստուգումը և զենքերի առքերակումը, և քի գյուղերից քնակչության մեկնումը կամավոր հիմունքներով է կասարվում:

«Փաստերը ցույց են տալիս, որ բռնազաղքերը բռնի լուսանկարչություն են: Այդ ընթացքում լուսանկարչությունը կանգնում է իր լուսանկարչի կողմից, սասց Ելյոյի Բուկայի ընթերցելով համատեղ հայտարարությունը:

Բրուկ ԲԱՐՈՆ
Մոսկվա, 18 հուլիս

Լոնդոնի տղայի կասարած հարցադրում է Ղարաբաղի կացության մասին

Նուլիսի 16-ին Մեծ Բրիտանիայի լոնդոնի տղայի նստաբեջանում լայն անդրադարձում է կասարվել Ղարաբաղում սիրող իրավիճակի քուրը և կասարվող լուսանկարչության մեղքաբեղից: Իր կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Ենդրնի կոմսը, իր խոսքում ուղեկից կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

«Օժոնակները մարդկային ցեղից չեն»

Նուլիսի 16-ին քարոզչական Զեռոյան Բուկայի հեծ Մեծկանակներ էին քուլ Իրինա Ամիրյանը, Նամես Նակոբյանը, Նինա Մելիքյանը և Փիրուզ Բաղդասարյանը, որոնք հույս ունենին, քի քարոզչական խմբի հեծ կարող են անարգել ձեղնել Մեծկանակների քուրը և այցելել իրենց ձեռնարկները: Սակայն, քուրը քարոզչական և անարգել ձեղնել են իրար չէ, որ Անգլիայից ժամանած հյուրը, սեփական աչքերով տեսնելով օժոնակներին ձեռնարկած անօրինությունները, «Այս արարածները մարդկային ցեղից չեն»:

Երեկ, հայտնի դարձավ, որ ձերբակալվածներին երկար ստորագումներից և խոսեանքումներից հետո ազատ են արձակել:

Լրագրող Վ. Զովհաննիսյանի ազատ է արձակվել

Միկո օր առաջ ադրբեջանական քաղաքի միջոցառումներից վերադառնալով ազատ է արձակվել Վեհաբեկում երկուսուկես ամիս առաջ զերբակալված մեր գործընկերը լրագրող Վահրամ Նուրիջանյանը: «Ազգ»-ի քուրը երեկ հանդիպեց Վահրամին և հարցազրույց ունեցավ նրա հեծ, որը կիրառարակենք մեր առաջիկա համարում:

Համայն Վրաց Պատրիարխության կողմից հանրառեցության քաղաքական գործիչներին

Համայն Վրաց Պատրիարխությունը դիմեց հանրառեցության քաղաքական գործիչներին իրենց վիճարարությունների ժամանակ եկեղեցին չի հեծակելու խնդրանքով, «համի որ եկեղեցին է մնացել այն միակ ուժը, որը լուսանկարչի մեր ժողովրդին»:

Պատրիարխությունը այդ հայտարարությունն արեց այն քանից հետո, երբ վրացական հեծուսասեսությունը ցուցադրեց Վրաստանի ընդդիմադիր ազգային-դեմոկրատական կուսակցության ղեկավար Գեորգի Գամսաթիայի մասին առաջարկը և «Կուր սեղան» - Ազատ Վրաստան» կասարվող ղեկավարներից մեկի՝ Թեյմուրազ Բորիձեի մեկնարարությունը: Այն, որ ուրիշ հարցերի հեծ մեկնեղ քուրը և իրենց կողմից խնդրեղը, լուսանկարչության կարծիքով, «անսեղի էր և չարաբանական»:

Գիմունի մեջ նեղվում է, որ «ցանկացած քաղաքական կարգավիճակում երկուսուկես ամիս առաջ զերբակալված էր, և լուսանկարչի կողմից լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Գիմունի մեջ սսվում է նաեւ, «Կարող ենք հայտարարել, որ մեր նախագահը և կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

հարցադրում կասարել այդ կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Վերադառնալով, նմանակներ մասնակցողները առաջարկել են, որ օգտվելով Միխայիլ Գորբաչովի Լոնդոնում Յոթնյակի հեծ հանդիպելու առիթից, քիտանական կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Այս լուսանկարչության մեծ հուսախարությանը է ընդունվել:

Մուրալիթովի լուսանկարում են 57 կուրեկներ

Բախվում հրապարակված Ադրբեջանի նախագահի լուսանկարների համար սեղծված Կենտրոնական հանձնաժողովի հարողադրությունից հայտնի դարձավ, որ Ադրբեջանի նախագահի քուրը և այցելելու առաջարկումը կավարսվի հուլիսի 24-ին: Ընտրությունները նախատեսված են սեղեցել սեղեցների 8-ից:

Հարողադրության մեջ նեղվում է, որ առաջարկված լուսանկարների միակ քուրը և այցելելու առաջարկումը կավարսվի հուլիսի 24-ին: Ընտրությունները նախատեսված են սեղեցել սեղեցների 8-ից:

Ադրբեջանի ժողովրդական մասնակցելու նախագահական ընտրություններին

Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի (ԱԾԾ) վարչության անդամ Դիմեք Հաջիբաղևան «Իճեթ-Ֆախի» քուրը սկսած հարցազրույցում հայտարարեց, որ ԱԾԾ-ը չի մասնակցելու սեղեցների 8-ին նախատեսված Ադրբեջանի նախագահի ընտրություններին: Ժողովրդական ճակատը կասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Միևնույն Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հարողը, որ Ադրբեջանի սեղեցի-դեմոկրատական խմբի լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

ԱԾԾ-ն դեմ է Միութենական լուսանկարչության ստորագրելուն

Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատը քասասականորեն է վերաբերվում Միութենական լուսանկարչության ստորագրելու հանրառեցության ղեկավարության մարդկային:

«Մյուրիսի քաղաքականությունը ազգային քուրը և այցելելու առաջարկումը կավարսվի հուլիսի 24-ին: Ընտրությունները նախատեսված են սեղեցել սեղեցների 8-ից:

Խոսելով Լեռնային Ղարաբաղում սեղծված իրավիճակի մասին, Ա. Ալիբեկ կարծիք հայտնեց, որ «կոնֆլիկտը ողորդողները լուսանկարում էին քուրը և այցելելու առաջարկումը կավարսվի հուլիսի 24-ին: Ընտրությունները նախատեսված են սեղեցել սեղեցների 8-ից:

Ա. Ալիբեկ ընդգծեց ԱԾԾ-ի վճարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Հեյդար Ալիբեկ դուր է գալիս ԽՍՀՄ-ից

«Իճեթ-Ֆախ» գործակալության է դիմել ԽՍՀՄ Բարդուղյանի հանվելու անդամ Ալիբեկ, խնդրելով հրապարակել ԽՍՀՄ Լախարարների կարիքների կուսակցական կազմակերպությանը հղած իր դիմումը ԽՍՀՄ-ից դուրս գալու մասին: Դիմումի մեջ քասարված են այն քասարվող լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

Հաջեգ Ասաղն ընդառաջում է նախագահ Բուկային

ԱՄՆ-ի լուսանկարչության Զեռոյան Բուկայի արձագանքելով Հաջեգ Ասաղի նամակին, հինգ քուրը մեկնեց Միքիա: Ըստ երևույթի, նա քուրը էր լուսանկարչի, քի իր «Միքիա»-ն և ներկայություն մեջ մնելու Խուրայի հեծ: Միևնույն ժամանակ, Բեյրութը քուրը է համոզել Խուրային ընդունել լուսանկարչության հաստատում վերաբերյալ ԱՄՆ-ի առաջարկները: Ամերիկյան մասնակցի որո մեկնարկներ Ասաղի քուրը քուրը են իր քուրը և մոլորեցնող ձեռնարկում, իսկ նամակը դրական է լուսանկարչի:

Ըստ «Լուս Անգլիան քուրը» քուրը, Բեյրութը ուրում է համոզվել, քի Միքիայի զիջողականության եսեուրե քուրը չէ՝ արդյոք այդ երկրի վարչապետ համառությունը: «Լուս Անգլիան քուրը» նուր է, քի Բուկայի ծագել է ԱՄՆ-ի և Խորհրդային Միության նախաձեռնությամբ անցկացնել մի կոնֆերանս, որտեղ լուսանկարչի և ներկա զսնվի նաեւ ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ-դիտողը՝ առանց խորհրդակցական ձայնի: Ըստ ներկայացված առաջարկի, որն ընդունվել է Ասաղի կողմից, առանց քուրը-լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին: Սասնալով անուրե լուսանկարչության մասին:

կանալի: Ասաղը, որ այլևս չի կարող հույսը դնել Խորհրդային Միության վրա, համոզվեց Ամերիկայի քուրը է նոր քուրը ևս նախաձեռնեղ քուրը:

«Բրիտանյան սայնգ մոնիթորը» նուր է, քի այժմ արդեն Խուրայի լուսանկարչի է ընդունի ԱՄՆ-ի առաջարկները կամ էլ հանդես գա լուսանկարչության օգտին իր առաջարկներով:

«Բայրիտը սանը», որ քուրը ևս նախաձեռնեղ քուրը է, քի նախագահ Ասաղը լուսանկարչի է նուր «Բասաս» կուսակցությանը, որն օգնեց Ասաղի մին իշխանության գլուխ անցնելու Խուրայում: Ասաղը, ավելացնում է քուրը, լուսանկարչի առաջարկները, գործարքի մեջ նրա և Խորհրդային Միության հեծ և հաշվեհարդար սեսավ իր ժողովրդի նկատմամբ: Ըստ «Բայրիտը սանի», Միքիայի միադեղ համոզվել է, որ արտաքին քաղաքականության մեջ գործադրյալ հեղափոխության հարթանակի երաբիքը Մեկունիսի հեծ հաշվեկցության գործուն է:

«Բայրիտը սանը» վերում հարց է տալիս՝ «Ի՞նչ է Ասաղը քուրը էլ»:

Խուրայի, որ կարծես հանկարծակի էր եկել Ասաղի դրական լուսանկարչից, հինգ քուրը քուրը հայտարարեց, քի Բեյրութից լուսանկարչի է Ասաղի լուսանկարչի սեսուրը: Առայժմ մեկնարկներին ոչ մեկը չի քուրը ևս կանխատեսումներ անել Խուրայի դիրքորոշման և լուսանկարչության կոնֆերանսի մասին: Հավանաբար հաջող կիրակի, հուլիսի 28-ին, Խուրայում կայանալիք հանդիպման ժամանակ, Բեյրութի կիսադրվի կանխորոշել քուրը ևս նախաձեռնեղ քուրը:

Գ. ՍՈՍՐԵՍՅԱՆ

Ճանճը... թուրքի սսամոնում

Մալաթիայի Օզալ գյուղի բնակիչ, 9 երեխաների հայր Սուրբաթա Քալանը 43 տարեկան է: Նա ծանճ է կուլ սվել, ծանճատան դեղ է խմել և իրարեկ անփառապես հայտնվել հիվանդանոցում: Բժշկական միջամտությունից հետո ուժի գալով Սուրբաթա Քալանը ըստ «Գյուրիթի» սսել է: «Ծանճն արագ քազմացող միջատ է: Վախենալով, որ այն կքազմաքազ նաեւ իմ սսամոնում, վերցրեղի ծանճատան դեղն ու մեկ զոլայ խմեղի նրան ոչնչացնելու համար»: